

Περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου σπουδαῖος φίλος ἐπιστέλλει ἡμῖν ἐκ Λονδίνου τὰς ἐπομένας ὀλίγας λέξεις.

Μετέβην εἰς τὸ South Kensington Museum, ἐνθα ἐσχάτως ἐτίθησαν ὅσα ἐνταῦθα ἐκόμισεν ὁ κ. Σλῆμαν. Εἶναι δὲ ταῦτα ἡ περίφημος συλλογὴ τοῦ Ἰσαρλίκ. Κατ' ἐμὲ, καίτοι οὐκ εὐχομαι εἶναι ἀρχαιολόγος, ἄνθρωπος ὁ θησαυρὸς, διότι τὰ πλεῖστα τῆς συλλογῆς εἶναι πῆλινα ἀγγεῖα ἐργασίας οὐχὶ βαρβάρου, ἀλλ' ἀγρίου αἰῶνος, καθ' ὃν οὐδὲ ὁ τροχὸς τῶν κεραμεύοντων ἦν γνωστός· ἀπορῶ δὲ διατί ὅσα ἐπληρώθησαν θῆκαι ἀγγείων, ἅπερ πάντα σχεδὸν εἰσιν ὅμοια. Ἀντὶ τοσαύτης κεραμείων πληθύος δέκα μόνον ἂν ἐκομίζοντο, ὁ σκοπὸς θὰ ἐξετελεῖτο. Ἐπιθεωρῶν τις τὰς θήκας ἀλλεπαλλήλως καὶ ἄκων ὑποπτεύει μὴ ὁ κ. Σλῆμαν κεραμεῖον ἐν Ἰσαρλίκ ἀνεκάλυψεν ἀντὶ τῆς τοῦ Πριάμου βασιλείας. Ἀναγινώσκοντες ἐν τῷ Ὀμήρῳ τὸ «δέπας ἀμφικυπέλλον» ἐννοοῦμεν διπλοῦν ποτήριον ἠνωμένον κατὰ τὰς βάσεις, ὅμοιον, φέρ' εἰπεῖν, πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸν δισκοπότηρον· ἀλλ' ὁ κ. Σλῆμαν διατείνεται ὅτι λαμβανόμεθα καὶ κακῶς ἐννοοῦμεν τὸ πρᾶγμα· ἐκόμισε δ' ἡμῖν πολλὰς δεκάδας ἀμφικυπέλλων, ἥτοι δοχείων δύο ἐχόντων λαβὰς, ὡς αὐτὸς ἐννοεῖ τὴν λέξιν. Ἀγγεῖά τινα ἔχοντα ἀπεικονισμένους δύο ἢ τρεῖς γραμμάς ἢ στιγμάς παριστῶσι τὴν γλαυκῶπιν Ἀθήνην, ἥς μάλιστα τοὺς χαρακτῆρας ἀνεζήτησα, καίπερ μετὰ χεῖρας φέρων τὸν Ὀμηρον. Δύο μεγάλαι θῆκαι εἰσι πλήρεις κεραμίων σφραγιδῶν, πολλὰ καὶ μυστηριώδη σημαινόντων, ἀλλὰ καταληπτὰ μόνον τῶν νέων ἐρμηνευτῇ τοῦ Ὀμήρου, οἷον, τοῦτο μὲν σημαῖνον θυσιαστήριον, τὸ ἄλλο ἡλιακὰς ἀκτῖνας, ἕτερον τοὺς ἀστέρας καὶ οὐκ οἶδ' ὅτι ἄλλο. Ἐπέδειξέ μοι διφραλόεσσαν ἀσπίδα μικρᾷ διαμέτρῳ ἐκ χαλκοῦ, ἀλλ' οὐκ οἶδα πῶς ἐράνη μοι μᾶλλον τρυβλίον ἢ πινάκιον μεσόμφαλον. Περὶ δὲ τοῦ κυρίως θησαυροῦ τοῦ Πριάμου, οὗτος ἀπαρτίζεται ἐκ κοσμημάτων τῆς κεφαλῆς αἰγυπτιακοῦ ῥυθμοῦ, χρυσῶν μὲν ἀλλ' ἀκόμῃς ἑξαιρηγασμένων, 2—3 ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ποτηρίων καὶ ἀγγείων, παθόντων ἐκ τοῦ πυρός.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ.

Η ΜΕΣΗ ΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕ' ΑΙΩΝΑ. — Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 23/5 δεκεμβρίου τῆς Γεωγραφικῆς ἐταιρίας τῶν Παρισίων ἐν τῶν μελῶν αὐτῆς ὁ κ. Soyans ἀπήγγειλε λαμπρὸν λόγον περὶ τῆς εἰς τὴν μέσσην Ἀσίαν μεταβάσεως τοῦ Ῥοῦ Γονζαλὲς δὲ Φλαβίγιο, διαμείναντος ἐν αὐτῇ ἀπὸ τοῦ 1403—1406. Ὁ Τιμούρ βέης, γνωστότερος ὑπὸ τὸ

ὄνομα Ταμερλάνος ἢ ὀρθότερον Τιμούρ Λένκ (Τιμούρ ὁ χυλός), αἰχμαλωτεύσας ἐν τοῖς πεδίοις τῆς Ἀγκύρας καὶ ἐν κλωθῇ ἐγκλείσας τὸν σουλτάνον Βαγιαζήτ τὸν Γιλδερὶμ (Κεραυνὸν) συγχυμαλώτευσσε καὶ πρέσβεις Ἰσπανοὺς εὐρισκομένους παρὰ τῷ στρατῷ τοῦ σουλτάνου τῶν Ὀθωμανῶν. Γνωρίσαντες οὗτοι τῷ νικητῇ ὅτι πρέσβεις ἦσαν καὶ μεγάλην αὐτῷ παρασχόντες ιδέαν περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ κυρίου αὐτῶν ἀπηλευθερώθησαν καὶ ἀπεστάλησαν ὀπίσω εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς Καστιλλίας, οὐχὶ δευρὰ ἀλλὰ πλούσια φέροντες δῶρα. Ὁ τῆς Καστιλλίας ἀναξ Δὸν Ἐρρόικος ἠθέλησε ν' ἀνταποκριθῇ πρὸς τὰς φιλοφρονήσεις ταύτας καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Τιμούρ πρεσβευτὴν ἓνα τῶν θαλαμηπόλων αὐτοῦ μεγάλην ἀποφέροντα συνοδίαν, ἐν ᾗ, ὡς εἰκὸς κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, ὑπῆρχε καὶ εἷς θεολόγος. Ἡ μετάβασις ἐγένετο διὰ Τραπεζοῦντος, ἥτις ἦν τότε ἑδρα ἀσθενοῦς ἐλληνικῆς αὐτοκρατορίας ἐκ βάρων ἑκτοτε σαλευομένης καὶ καταλυθείσης, ὡς γνωστὸν, μικρὸν μετὰ τὴν ἁλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ ἀφίγησις τοῦ θεολόγου Ῥοῦ Γονζαλὲς δὲ Φλαβίγιο, καίπερ ἐν πολλοῖς ἐσφαλμένη, οὐχ ἥττον κρίνεται ὑπὸ τοῦ κ. Soyans ἀνεκτίμητον ἱστορικὸν μνημεῖον. Ὁ Τιμούρ μετὰ πολλῶν ἐδέξατο τιμῶν τοὺς Καστιλλανούς, ὧν τὸ ταξιεῖδιον τριτίαν ὅλην διήρκεσε. Παντοειδεῖς ἐορταὶ εἰς τιμὴν αὐτῶν ἐδόθησαν, ἡ περιεργότερα δὲ τούτων ἦν ἡ ἐορτὴ τῆς μέθης τοῦ λαοῦ. Εὐθὺς ὡς ὁ σουλτάνος ἀνῆρε τὴν χεῖρα, ἔκχριστος ὤφειλε νὰ ἐκκενώσῃ μέχρι τρυγὸς τὸ ποτήριον αὐτοῦ, τὸ δὲ γύμνασμα τοῦτο διήρκει, ἕως οὗ χιλιάδες συμποτῶν δὲν ἠδύναντο νὰ σταθῶσιν ὀρθοί. Ὁ Ταμερλάνος συνέλαβε τὴν ιδέαν νὰ κατασκευάσῃ ἀγορὰν κεκαλυμμένην (bazar) διὰ μέσου τῆς Σαμαρκάνδης· οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτοῦ κατέρριψαν τὰς οἰκίας, αἵτινες ἀπέγρασσον τὴν ὁδόν. Ἡ ἀγορὰ κατασκευάσθη ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν, μηδεὶς τολμήσας νὰ εἴπῃ τι διὰ τὴν λίαν συνοπτικὴν ταύτην συμπεριφορὰν. Οἱ ἰδιοκτῆται, ἀντὶ νὰ αἰτήσωνται ἀποζημίωσιν, ἦσαν κεκρυμμένοι ἐπὶ τῷ φόβῳ μὴ ὁ σουλτάνος καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν προσαπαιτήσῃ. Ὁ Φλαβίγιος δίδωσι λεπτομερείας καὶ περὶ Ἰνδικῆς, ἣν ἐξ ἀκοῆς μόνον γινώσκει. Περιεργότατον δ' εἶναι ὅτι θεωρεῖ τοὺς κατοίκους αὐτῆς χριστιανούς τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος. Οὐδόλως ἀπίθανον ὅτι ὡς ἐκ τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων τῶν Βυζαντινῶν μετὰ τῆς Ἰνδικῆς, ἡ ὀρθοδοξία ἐξετάθη εἰς ἵνας τῶν κατοίκων τῆς χώρας ἐκείνης, ἐξ ὧν ἴσως ἠρύσθη τὰς πληροφορίας αὐτοῦ ὁ Φλαβίγιος. Ἡ ἐξήγησις αὕτη φαίνεται ἡμῖν πιθανωτέρα ἐκείνης, ἣν δίδωσιν ὁ κ. Soyans, ἀποδίδων τὴν πληροφορίαν τοῦ Ἰσπανοῦ θεολόγου εἰς τὴν μεγάλην ἀνα-

λογίαν τοῦ βουδισμού καὶ τῆς ὀρθοδοξίας. Ἐὰν ἀναλογία ὑπάρχῃ, ἡ ἀναλογία εἶναι οὐχὶ μεταξύ ἐνδὸς δόγματος, ἀλλὰ σύμπαντος τοῦ χριστιανισμοῦ μετὰ τοῦ βουδισμού. Ἡ Τριάς καὶ ἡ ἐκ Παρθένου γέννησις δὲν εἶναι εἰδικὸν τῆς ὀρθοδοξίας δόγμα.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

ΟΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΙ.—Ἐν τῇ κατὰ τὴν 10/22 δεκεμβρίου συνεδριάσει τῆς ἐν Παρίσις Ἀκαδημίας τῶν ἠθικοπολιτικῶν ἐπιστημῶν ὁ περιώνυμος καθηγητῆς κ. Φράγκ προσφέρων ἐν ὀνόματι τοῦ συγγραφέως κ. Κοὲν δίτομον σύγγραμμα ἐπιγραφόμενον «οἱ Φαρισαῖοι», ἀνήγγειλεν ὅτι προτίθεται προσεχῶς νὰ ὑποβάλῃ ἐκτενῇ ἐκθεσιν περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου πονήματος. Ἀλλὰ καθυπέδειξεν ἐκ τῶν προτέρων τὸν αὐσιώδη χαρακτῆρα τοῦ πονήματος τούτου καὶ συνεκεφαλαιώσας τὰ συμπεράσματα αὐτοῦ. Ἐκτὸς, εἶπεν, ἰδιαιτέρας τινὸς τάξεως πεπαιδευμένων οἱ λοιποὶ τοὺς Φαρισαίους γινώσκουμεν μόνον ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου, ὅπερ δὲν δίδει περὶ αὐτῶν καλὴν ἰδέαν. Παριστώσιν αὐτοὺς ὡς ὑποκριτὰς, ἐπικαλουμένους τὸν νόμον χάριν τῆς ὑπερηφανίας καὶ τῶν ἀδυναμιῶν αὐτῶν. Ὑπῆρχε τῷ ὄντι τάξις Φαρισαίων ἀξία τῆς μομφῆς ταύτης, τούτους δὲ καὶ τὸ Ταλμούθ καταγγέλλει καὶ ἀποκαλεῖ ψευδοφαρισαίους, τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐξωτερικὸν τῆς σεβαστῆς ταύτης αἰρέσεως θανειζομένους ἐπὶ σκοπῷ ἐπιμέεπτῳ. Οἱ ἀληθεῖς Φαρισαῖοι εἰσιν οἱ ὧν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἠύχετο μαθητῆς εἶναι, καὶ ἐν οἷς συγκαταλέγονται ἄνδρες, οἷοι ὁ Χιλλὲλ καὶ ὁ Γαμαλιήλ. Καὶ ὁ μὲν πρῶτός ἐστιν ὁ εἰπὼν ἡμῖν αἰῶνα πρὸ τοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἔπας ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμονται ἐν ταῖς λέξεσι ταύταις «ὅ σὺ μισεῖς, ἐτέρῳ μὴ ποιήσεις», ὁ δὲ Γαμαλιήλ ἀπήτησεν ὑπὲρ τῶν ἀσκητῶν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. «Ἐὰν τὸ ἔργον τοῦτό ἐστιν ἐξ ἀνθρώπων, ἔλεγεν, καθ' ἑαυτὸ ἀπολείται, εἰάν δ' ἐκ Θεοῦ, οὐδεὶς ὁ δυνάμενος καταστρέφει αὐτό». Ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ ὁ κ. Κοὲν πραγματεύεται περὶ τῶν ἀληθῶν Φαρισαίων. Μὴ παραδεχόμενος ὁ κ. Φράγκ τὴν ὁμοιότητα ἣν ὁ ἱστορικὸς Ἰώσηπος ἀνευρίσκει μετὰ τῶν ἰουδαϊκῶν αἰρέσεων καὶ ἐλληνικῶν φιλοσοφικῶν σχολῶν καὶ ἰδίᾳ μετὰ τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Στωϊκῶν, λέγει ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν κόμμα πολιτικόν τε ἅμα καὶ θρησκευτικόν. Καὶ ὡς μὲν πολιτικὸν κόμμα ἐκπρόσωποῦσι τὸ δημοκρατικὸν καὶ φιλελεύθερον πνεῦμα κατὰ τῶν ἀξιώσεων τοῦ κλήρου καὶ τῆς βασιλείας καὶ τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα κατὰ τῆς ξένης ἐπιδρομῆς ἢ κυριαρχίας. Ὡς δὲ θρησκευτικὸν κόμμα βαθυτέραν καὶ διαρκετέραν ἐνήσκη-

σαν ἐπιρροήν. Διὰ λεπτεπιλέπτου καὶ λίαν εὐφροῦς συζηήματος ἐξηγήσεως ἐμείωσαν τὸ ἄκαμπτον τῶν νόμων τῆς Πεντατεύχου, κατήργησαν τὴν ποινὴν τοῦ ἀντιπείνου καὶ ἤθελον νὰ καταργήσωσι καὶ αὐτὴν τὴν θανατικὴν ποινὴν· συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῆς πολυγαμίας, διέσπασαν τὴν ἐκπαίδευσιν, παρεκώλυσαν τὸν σχηματισμὸν ἰδιαιτέρας ἱερατικῆς τάξεως καὶ ὑπὸ πολλὰς ἐμπόψεις ἐξήγαγαν τὴν θρησκείαν. Ὁ κ. Φράγκ ἀναγγέλλει ὅτι προτίθεται προσεχῶς νὰ προβῇ εἰς εὐρυτέρας ἀναπτύξεις περὶ τοῦ θέματος τούτου.

ΜΕΛΕΤΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ.

—Ὅσον οὐπω ἐκδίδεται ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τοῦ αἰδουμένου Π. Υ. Tomkins σύγγραμμα ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον περιγράφον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, ἐν ᾧ ἔζησεν ὁ Ἀβραὰμ ἀπὸ Ἑλλάς, πρὸς ἀνατολὰς, μέχρις Αἰγύπτου πρὸς δυσμὰς. Ὁ συγγραφεὺς συνέταξεν τὴν πραγματείαν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βίσει πάντων τῶν τελευταίων ἐξαγομένων τῶν αἰγυπτιακοῦ καὶ ἀσσυριολογικῶν ἐρευνῶν.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν ἐπῆλθεν ἡ ἐπομένη ὑπουργικὴ μεταβολή.

Ἡ Α. Ὑψ. ὁ Χαμδὸν πασσᾶς, τέως ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν, διωρίσθη μέγας βεζίρης.

Ἡ Α. Ἐξ. ὁ Σαῖτ πασσᾶς, τέως ἀρχιγραμματεὺς τῶν ἀνακτόρων, διωρίσθη ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ Α. Ἐξ. ὁ Κιανῆ πασσᾶς, τέως διευθυντῆς τῶν ἐμμέσων φόρων, διωρίσθη ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ Α. Ἐξ. ὁ Ναμὶκ πασσᾶς, τέως πρόεδρος τῆς Γερουσίας, διωρίσθη ὑπουργὸς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ταμείου.

Ἡ Α. Ἐξ. ὁ Ἀχμέτ Βεφὶκ πασσᾶς διωρίσθη ὑπουργὸς τῆς παιδείας.

Ἡ Α. Ἐξ. ὁ Σαδὶκ πασσᾶς, διωρίσθη διευθυντῆς τῶν ἐμμέσων φόρων.

Ἡ Α. Ἐξ. ὁ Κεμάλ πασσᾶς, διωρίσθη πρόεδρος τῆς Γερουσίας.

Ἡ Α. Ἐξ. ὁ Γιουσσοῦφ πασσᾶς, τέως ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, διωρίσθη νομάρχης Τραπεζοῦντος.

Ὁ ὑπεύθυνος Ε. ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΥΠΟΙΣ ΒΟΥΤΤΡΑ καὶ Σ^α.